

Asociace pro evropské fondy
Štěpánská 621/34, Nové Město, 110 00 Praha 1

- Mgr. Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR
- Členové monitorovacího výboru OP PIK
- Ing. Jiří Havlíček, MBA, ministr průmyslu a obchodu ČR
- Ing. Karla Šlechtová, ministryně pro místní rozvoj
- Zástupci médií
- Odborná veřejnost

V Praze dne 30. srpna 2017

Vážení,

v příloze tohoto dopisu si vám dovoluujeme zaslat dokument „Problémové okruhy OP PIK - srpen 2017“. Jedná se o společné stanovisko:

- Asociace pro evropské fondy (APEF),
- Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR),
- Svazu průmyslu a dopravy České republiky (SPD) a
- České bankovní asociace (ČBA).

Dokument reprezentuje postoj významných zástupců příjemců dotací, podniků všech velikostí a také financujících subjektů.

Prostřednictvím přiloženého textu poukazujeme na dlouhodobou, zároveň však stále se stupňující a **velmi znepokojivou situaci, která nastala v Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK)**. Tento program je hlavní nástroj podpory českého průmyslu a podnikání ze strukturálních fondů Evropské unie. Domníváme se, že **Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), jakožto gestor této oblasti, dlouhodobě selhává a nastolený negativní trend svými aktuálními a plánovanými kroky dále prohlubuje**. Vše nasvědčuje tomu, že při řízení evropských dotací v daném rezortu převládají osobní a politické zájmy nad zájmy České republiky a rozvoje českých podniků.

Na konci minulého dotačního období (tj. v roce 2013) bylo avizováno zjednodušení procesů a snížení administrativní zátěže pro žadatele o dotace. Opak je bohužel pravdou. Jsme svědky **nesystémového řízení toku evropských peněz, vytváření spleť a nejasné struktury různých metodik a pravidel**, která v mnoha případech generují více otázek než odpovědí, protiřečí si a paralyzují smysluplné čerpání evropských peněz, jelikož se v tomto prostředí obtížně orientují nejen žadatelé o dotace, ale zejména samotní úředníci za tuto agendu zodpovědní. Administrativní kroky, které byly zavedeny a fungovaly v rámci předchozího operačního programu (OPPI) v období 2007 - 2013, byly nahrazeny **nefunkčními a neprofesionálními postupy, vedoucími k neúměrnému prodlužování při hodnocení projektů a snižování jejich kvality a udržitelnosti**.

Namísto profesionálního vedení operačního programu, řešení problémů a nacházení akceptovatelných východisek, **se vedení MPO uchyluje k opatřením, která mají čistě statisticky zlepšit čerpání alokovaných evropských peněz, avšak v konečném důsledku směřují k jejich nevratné ztrátě a „vracení do Bruselu“**. Jako příklad lze uvést situaci, kdy MPO na jedné straně hodnotí žádosti o dotace až 12 měsíců, namísto avizovaných 5 až 7 měsíců (pro srovnání v období 2007 – 2013 bylo běžně vyhodnoceno za 3 – 4 měsíce), na druhé straně pak z důvodu skluzu v čerpání vyvíjí značný tlak na podniky, aby své dlouhodobě plánované projekty zkracovaly, což mnohdy vede k tomu, že podnik raději celou dotační anabázi ukončí.

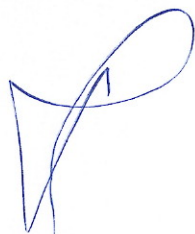
Tento tlak je vytvářen se zřejmou neznalostí praxe a podnikových procesů ze strany úředníků MPO, zvláště pak v tak důležitém výrobním sektoru a zpracovatelském průmyslu.

Obdobných příkladů nekompetentního vedení operačního programu je mnoho. **Aktuálně však cítíme povinnost upozornit na tři zásadní problémy, jejichž řešení nesnese další odkad:**

1. **Porušení slibu příjemcům a zpětné krácení přidělených peněz:** MPO na základě nevyjasněného a právní analýzou nepodloženého výkladu Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 (konkrétně čl. 61) **zpětně po 3 letech přistupuje ke snižování procentuální míry dotací u vybraných typů projektů, ačkoliv od samého počátku bylo v oficiálních pokynech a příručkách MPO uváděno, že tento článek se na přesně tyto vybrané typy projektů nebude vztahovat.** Jinými slovy, podniky za předem daných podmínek vstoupily do dotačních projektů, vložily do nich své či vypůjčené prostředky, aby MPO po několika letech změnilo podmínky a snížilo dotační podporu. V mnoha případech se takové projekty stávají ekonomickým nesmyslem.
2. **Papírové vylepšení statistik a zmařené miliardy daňových poplatníků:** Česká republika se zavázala část prostředků z fondů EU nerozdělit formou přímých dotací, ale tzv. finančních nástrojů (FN). MPO přípravu FN dlouhodobě podcenilo a tato oblast je dnes zásadně nedořešená. Nedostatečná analýza poptávky se projevuje i na velmi negativních výsledcích existující nabídky již zavedených FN. Dle aktuálních statistik (k 15. 8. 2017) je **využito ze současných 8,8 mld. Kč v gesci ČMZRB pouze 19,3 mil. Kč. Přesto vedení MPO plánuje bez dalšího výrazného a zcela nezbytného dopracování způsobu a formy čerpání FN alokovat další prostředky v řádech miliard Kč pro tyto účely.** Jednou z motivací může být fakt, že takto převedené prostředky se statisticky vykazují jakožto vyčerpané evropské peníze. Opak je pravdou. **Pokud se po neodborně nastavených FN nadále nezvedne poptávka, propadnou tyto nevyčerpané prostředky nevratně zpět do rozpočtu EU.**
3. **Evropské peníze „sypané z vrtulníku“ a taktika spálené země před volbami:** Znepokojující je také plánovaná aktivita MPO směrem k alokaci zásadního objemu finančních prostředků prostřednictvím nového harmonogramu výzev pro podzim 2017. Vzhledem k problémům s již zmíněnou neúměrně dlouhou dobou hodnocení žádostí o dotace máme důvod se obávat, že **záměr vyhlášení takto velkého množství výzev (cca 40) takřka současně a zřejmě účelově v průběhu několika málo měsíců v závěru letošního roku způsobí kolaps systému hodnocení, jeho ještě výraznější zpomalení a snížení kvality.** Nechceme připustit, aby se cenné evropské prostředky určené českému podnikání staly rukojmím v předvolebním zápolení jednotlivých resortů o to, kdo vyhlásí více výzev ve větším objemu peněz, bez ohledu na skomírající kvalitu projektů.

Všechny tři výše uvedené problematické okruhy jsou detailně popsány v přiloženém dokumentu. Věříme, že k předloženému materiálu budete přistupovat se vší vážností a odpovědností, jakou si tento operační program zaslouží.

S úctou



Ing. Tomáš Palko, předseda Asociace pro evropské fondy (APEF)

V zastoupení členů

Československá obchodní banka, a. s.
Erste Grantika Advisory, a.s.
SANCHO PANZA, s.r.o.

ECONET OPENFUNDING s.r.o.
EUFC CZ s.r.o.

enovation s.r.o.
NAVIGA 4, s.r.o.